

جهان نما

مشاور قدیمی روسای جمهور؛ آمریکادگر آن آمریکانیست

مریم علامه زاده

مجله آمریکن کانسرواتیو به نقل از پتریک جوزف بیوکن، مشاور روسای جمهور اسبق آمریکا، در مقاله‌ای نوشت: دمو کراسی آمریکایی بی‌اعتبار شده‌است و دیگر وضعیت گذشته را ندارد. حالا این دمو کراسی پیش‌شرطی برای موفقیت اقتصاد این کشور به‌شمار نمی‌رود.

جوزف بیوکن که مشاور افرادی همچون ریچارد نیکسون، جرارد فورد و رونالد ریگان بوده است در مقاله‌ای برای مجله آمریکایی، آمریکن کانسرواتیو، نوشت: در حالی که امریک همچون فرانسه در روزهای آخر جنگ جهانی دوم دارد زیر فشار دنیا جان می‌دهد، روسیه همچون قفقوسی از زیر خاکستر خود متولد می‌شود و در همین حال چین نیز روبه توسعه‌و بالندگی گذاشته‌است.

بیوکن، سیاست‌مدار اسبق آمریکایی در مطلب خود نوشت: روسیه که کشور تخریب شده‌ای به شمار می‌رفت، حالا از چشم جامعه بین‌الملل به عنوان نظامی بازیابی شده و توسعه یافته شناخته می‌شود و دیگر لازم نیست که کشوری حتماً پایبند به یک نظام دمو کراتیک باشد تا بتواند خود را موفق و پویا جلوه دهد.

در ادامه مقاله بیوکن آمده است: این قرن، قرن شگفتی‌ها است. همه ما دیدیم که رهبر چین چطور بایلدن پروازی توانست یک حکومت تک حزبی را به قدرتی جهانی بدل کند و همین ثابت می‌کند که دمو کراسی لازمه پیشرفت اقتصادی و گسترده نیست.

آنطور که جوزف بیوکن عنوان می‌کند، دمو کراسی آمریکایی همواره با ننازی همگان را به سمت خود می‌خواند و از نظام دمو کراتش به عنوان ویژگی خاص یاد می‌کرد و آن را عامل رشد خود می‌دانست. اما حالا همین مسئله که تنوع افکار را در اروپا به دنبال داشته‌است، اروپا را به جایی رسانده که دست‌ست از آن بر دارد و به دنبال سایر نظام‌های سیاسی باشد.

وی با بیان اینکه دیگر دمو کراسی آمریکایی خریدار ندارد گفت: جهان امروز به فراملیت‌گرایی پشت کرده‌است و قبیله‌گرایی و دور شدن از تنوع افکار و ناسیونالیسم و یا به عبارتی پوپولیسم نقل محافل بین‌المللی شده است. به عقیده بیوکن، همین قوم‌گرایی عامل سر برآوردن حکومت‌ها و ملت‌ها بوده‌است و بر همین اساس جوامع به سمت آن می‌روند. البته این مشاور آمریکایی که دستیار سه رئیس‌جمهور آمریکا بوده‌است در مطلب خود نوشت جهان برای تبدیل شدن به آمریکادچار تردید شده است. او البته این مسئله را به دلیل نظام دموکراتیک آمریکان دانست و گفت: علت تردید ملت‌ها فشارهای به‌اوج رسیده بر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا است و با بالا گرفتن مباحث در میان‌نخبگان سیاسی برای به‌زیر کشیدن چهل و پنجمین رئیس‌جمهور امریکا، این فرایند شدت گرفته‌است و با خلع ترامپ و رفتن به‌زندان یا بد منتظر عواقب بعدی این رویداد باشیم.

مشاور ریچارد نیکسون این سؤال را مطرح کرد که جهان وقتی می‌بیند یک جمهوری عظیم، دغدغه‌اش براندازی رئیس‌جمهور و فرار از دست اوست، با خود چه فکری می‌کند؟ او همچنین به‌مواضع ترامپ در مورد معاهدات بین‌المللی اشاره کرد و گفت: رهبران جهان می‌بینند که دونالد ترامپ معاهده مو شک‌های میان‌برد هسته‌ای با روسیه را زیرپای می‌گذارد، معاهده‌ای که مربوط به دوران ریگان بود و از طرفی مشاهده می‌کنند که او با رهبر کره شمالی دست می‌دهد و وعده خلع سلاح هسته‌ای شبه‌جزیره کره را می‌دهد بدون آنکه آن را عملی کند و این از بزرگی آمریکای کاهد.

بیوکن همچنین به پرونده ترامپ در مورد پرداخت حق‌السکوت برای خاموش کردن دوزنی که با آن‌ها رابطه نامشروع داشت اشاره کرد و گفت: ما دو سال دیگر ترامپ را بر سر کار داریم و این دغدغه را کش می‌دهیم که آیا او به استومری دینلز رشوه داده است یا خیر و خود را مجاب کنیم که باید او را بر کنار کنیم یا خیر، و یا اینکه به‌واقع مایکل کوهن چه زمانی دست‌از مذاکرات با روس‌ها برای ساخت برج ترامپ برداشته‌است و آیا قبل انتخابات بود و یا بعد از آن. حالا در جهانی که به‌شدت نیاز به یک قدرت بزرگ و قابل اتکا دارد، ما تبدیل به ملتی بدون جدیت شده‌ایم که مسائل پیش و یا افتاده را سر مشق خود کرده‌است.

امید واهی که دیگر واهی نیست؛

برگزیت آری یا نه؟

سید محمد میرزا محمدزاده

برگزیت یا طرح خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، نماد کامل ناسیونالیسم در دل اتحادیه اروپا است. جایی که رهبرانش نگران تخریب پایه‌های دموکراتیک جوامع هستند، خود درگیر این بیماری و اگیردار شده‌اند. حالا که این بیماری به دیگر کشورهای اتحادیه نیز سرایت کرده و بلژیک و لهستان و ایتالیا و دیگران زمزمه‌هایی برای خروج را زیر لب تکرار می‌کنند، بریتانیا خود به بن‌بست خورده است. اینک کم‌کم احتمال همه‌پرسی دوباره از هر سوی این کشور سر بیرون می‌آورد و نمایندگان بیشتری در داخل مجلس اعیان و عوام بریتانیا خواهان برگزاری فراندوم دوباره هستند. با این حال اما چند مسئله پیش‌رو است. اول آنکه زمانی برای برگزاری فراندوم دوباره باقی نمانده است. بریتانیا باید تا ماه مارس (اسفند–فروردین) تکلیف خود را مشخص کند، اما به گفته کارشناسان برگزاری دوباره فراندوم حداقل پنج‌ماه زمان می‌برد. از سوی دیگر نوع برگزاری فراندوم خود جای سؤال دارد. فراندوم بر سر ماندن یا رفتن و یا فراندوم برای برگزیت یا توافق یا بدون آن؛ شرایط بسیار پیچیده است. برخی نیز بر این باورند که برگزاری چنین فراندومی می‌تواند مسائل حقوقی برای بریتانیا به دنبال داشته باشد؛ چرا که این کار یکبار انجام شده است و رأی‌گیری دوباره می‌تواند فراندوم اول را زیرسوال ببرد. به عقیده بسیاری البته مردم حالا به‌طور ملموس از عواقب فراندوم آگاه هستند و می‌دانند که تن دادن به آن چقدر برایشان آب می‌خورد. بر همین اساس بسیاری بر این باورند که همه‌پرسی دوباره نه بر ضد پایه‌های دموکراتیک، بلکه ترجمه متن نظام دموکرات است. وال استریت ژورنال در تحلیلی به این مسائل پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم.

تنهارا نجات بریتانیا

تا همین چند وقت پیش، صحبت از فراندوم دوباره برای برگزیت یک ایده کلیشه‌ای به‌شمار می‌رفت، یک امید واهی برای مشتی بهانه‌گیر که برای ماندن در اتحادیه اروپا رأی داده بودند و حالا از سسوی برخی شخصیت‌های نامحبوب گذشته همچون تونی بلر، نخست‌وزیر اسبق، حمایت می‌شوند. اما آن امید واهی غیرقابل تصور کم‌کم به کورسوی امید بدل شده است.

بریتانیا ممکن است به سمت

یکی از بزرگ‌ترین دوباره کاری‌های تاریخ، یک رأی‌گیری دوباره برود تا از مردم خود بپرسد آیا واقعاً قصد دارند اتحادیه اروپا را ترک کنند؟ بالاخره بعد از همه این اتفاقات حداقل آن‌ها می‌دانند که جدایی از اتحادیه کار بسیار سختی است.

با این همه، برای یک برگزیت پر هرج و مرج، یک رأی‌گیری پر هرج و مرج دیگر چندان دور از انتظار نیست. ترزا می، نخست‌وزیر کنونی بارها هرگونه احتمال فراندوم دوباره را رد کرده است و عنوان می‌کند که مردم

یکبار در ژوئن سال ۲۰۱۶ (خرداد–تیر)، رأی آری را به برگزیت دادند و با رأی ۵۲ به ۴۸ درصد برنده شدند. حالا او می‌گوید کارش جامه عمل پوشاندن به خواسته مردم است. حتی کابینه وی علیه برگزاری یک همه‌پرسی دوباره هستند، در عین حال جرمی کوربین، رهبر حزب کار، حزب مخالف دولت، نیز چندان طرفدار چنین فراندومی نیست.

اما بعد از دو سال سرو کله زدن، هرج و مرج و جنگ و دعوا بر سر اینکه برگزیت به چه شکلی باید باشد و پس از آنکه نسخه برگزیت برای خروج از اتحادیه اروپا به تأیید نمایندگان اروپا رسیده است، با این حال انتظار نمی‌رود کابینه می به این نسخه رأی تأیید بدهد، بریتانیایی‌ها بیشتر و بیشتر به این نتیجه می‌رسند که رأی دوباره مردم می‌تواند تنهارا نجات از بن‌بست باشد.

تیم بیل، استناد علوم سیاسی در دانشگاه کوئین مری لندن در این باره می‌گوید: فکر نمی‌کنم چنین فراندومی محتمل باشد، اما من کم‌کم به این نتیجه می‌رسم که تنها راه نجات از این ساختمان در حال سوختن، فراندوم دوباره است.

یک سال قبل، ویلیام هیل، مولف انگلیسی، شناسن فراندوم دوباره را ۱۲ به یک می‌دانست و حالا این

شانس را یک به یک می‌داند. با این حال، هیچ‌کس نمی‌داند که

یک فراندوم دوباره به چه مسیری

ختم می‌شود و همین موضوع به هرج و مرج موجود می‌افزاید.

بعد از گذشت زمان طولانی از فراندوم سال ۲۰۱۶، افکار عمومی در مورد برگزیت تغییرات چندانی نداشته‌است. بسیاری از مردم بریتانیا، بیشتر از قبل بر مواضع گذشته خود تأکید دارند و حلال خود را به «ترک کنندگان» و «باقی‌ماندگان» تغییر نام داده‌اند؛ اما از آنجا که حالا عواقب تصمیمات خود را ملموس‌تر می‌بینند، اندکی دچار تردید شده‌اند. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که اگر امروز انتخاب بین ماندن یا رفتن باشد، اکثریت بریتانیایی‌ها با اختلاف اندک، به ماندن رأی می‌دهند. اما این انحراف از نتیجه قبلی، هنوز به عرصه رقابت دوباره گذاشته نشده تا صحت آن اثبات شود.

برخی از متحدان می، حرف زدن از همه‌پرسی دوباره را فرصتی برای تضمین توافق می‌برای برگزیت و در واقع آن را انگیزه‌ای برای مجلس می‌دانند که به توافق می‌رأی مثبت دهند.

نیک تیموتی، یکی از دستیاران سابق می، در روزنامه دیلی تلگراف نوشت: با توجه به بلایایی که هفته گذشته بر سر توافق ترزا می آمد و آن را در مجلس به یک جسم مرده بدل کرد، تنها گزینه‌های پیش‌رو، یک ابر برگزیت نرم، یا قرار دادی برای ادامه فعالیت‌های تجاری با اتحادیه همچون چیزی که نروژ دارد (که چندان محبوب نیست) یا برگزاری فراندوم دوباره است.

آیا فشار بر «می» اورا وادار به برگزاری فراندوم وادار می‌کند؟

هرچند که او به یک دندگی مشهور است، اما از طرفی عمل‌گرا هم به شمار می‌رود و تلاش دارد همچنان بر سر کار بایند و با خواسته مردم در تماس باشد؛ در عین حال او خوب می‌داند که قرار داد پیشنهادی او برای

می تلاش دارد همچنان بر سر کار و با خواسته مردم در تماس باشد؛ در عین حال او خوب می‌داند که قرار داد پیشنهادی او چندان محبوب نیست. اگر اورأی مجلس را از دست بدهد، احتمالاً تغییر موضع دهد و از همه‌پرسی دوباره حمایت کند

برگزیت چندان محبوب نیست. اگر او رأی مجلس نمایندگان را از دست بدهد، احتمالاً تغییر موضع دهد و از همه‌پرسی دوباره حمایت کند.

هیلاری بن، یکی از قانون‌گذاران حزب کار، طرفدار ماندن در اتحادیه و رئیس کمیته انتخاب برگزیت در این باره به بی‌بی‌سی می‌گوید: من اصلاً شگفت‌زده نمی‌شوم اگر نخست‌وزیر همین‌روزها بگوید: توافق من شکست خورده، اما فکر می‌کنم توافق من به نفع کشور است و من می‌خواهم آن را به همه‌پرسی بگذارم و بعد ما اتحادیه را ترک می‌کنیم.

فشار سازمان یافته برای برگزاری فراندوم دوم، از سوی علاقه‌مندان اتحادیه، شهرهای دانشگاهی، اقتصاددان‌ها، برخی در مجلس اعیان، خبرنگارانی که باور دارند رأی‌گیری اولیه جلسی بود و کسانی که فکر می‌کنند خروج از بزرگ‌ترین و ثروتمندترین بلوک تجاری، یک ایده

احتمانه است در حال افزایش است.

فعالان حزب کار عاشق ایده انجام دوباره همه‌پرسی هستند. این حزب در مجمع خود در ماه سپتامبر (شهریور–مهر) با حادت به حمایت از فراندوم دوباره رأی دادند، این در حالی بود که بسیاری از رهبران این حزب چندان مشتاق به آن نبودند.

در ماه اکتبر (مهر–آبان) صدها هزار نفر به خیابان‌های لندن آمدند تا از مردم بخواهند علیه برگزیت رأی بدهند. سازمان‌های انگلیسی این اعتراضات را بعد از اعتراضات علیه جنگ در عراق در سال ۲۰۰۳، بزرگ‌ترین تظاهرات در قرن ۲۱ خواندند.

طرفداران اتحادیه، ماه گذشته زمانی که جو جانسون، قانون‌گذار محافظه‌کار و طرفدار ماندن در اتحادیه و برادر کوچک بوریس جانسون، در حمایت از مردم، کابیه دولت می را ترک کرد، بسیار خوشحال شدند.

وی در نامه استعفای خود نوشت: با توجه به اینکه برگزیت از چیزی که وعده داده شده بود، بسیار متفاوت است، دموکراتیک‌ترین کاری که می‌توان کرد این است که به افکار عمومی حقیقت را بگوئیم.

این جنبش هفته گذشته وقتی دیوان دادگستری اروپا به بریتانیا اجازه داد تصمیم خود برای رفتن از اتحادیه را به سلیقه خود تغییر دهد، تقویت شد.

مسیر سخت فراندوم

البته مسیر برگزاری فراندوم دوباره چندان آسان نیست. تعداد کسانی که در مجلس خواهان برگزاری دوباره فراندوم هستند به حد اکثر نمی‌رسد. بر اساس یک بررسی تنها ۱۳۳ قانون‌گذار، از بین ۶۵۰ قانون‌گذار به صورت عمومی از برگزاری فراندوم دوباره حمایت کردند.

پاتول باترز، فعال سخنگوی گروه بهترین برای بریتانیا، که خواهان فراندوم دوباره هستند، گفت که او به دنبال بررسی این ایده در بین اعضای پارلمان است، او گفت: نمایندگان نیز که با مادر این رابطه مذاکره نکرده‌اند،

خودشان نزد ما می‌آیند و مواضع خود را به ما اعلام می‌کنند. به زودی شاهد تأثیر آن‌ها خواهید بود.

طرفداران فراندوم امیدواراند با عدم رأی به طرح می در مجلس نمایندگان، احتمال فراندوم افزایش یابد.

حتی اگر تعداد نمایندگان که خواهان برگزاری فراندوم دوباره هستند به حد تصاب برسد، اجرای آن زمان‌بر است. گروه تحقیقاتی واحد قوانین، در دانشکده لندن تخمین زده است که این کار نزدیک به پنج ماه زمان می‌برد. بریتانیا پنج ماه فرصت ندارد؛ باید طی سه ماه اتحادیه را ترک کند؛ بنابراین باید با بروکسل برای افزایش زمان ضرب‌العجل مذاکره کند.

همچنین موضوع این همه‌پرسی هم مشخص نیست. اینکه یک همه‌پرسی دو گزینه‌ای آری و نه هست یا خیر؟ اگر دو گزینه‌ای باشد، آن گزینه‌ها چه هستند؟ انتخاب بین طرح برگزیت می و یا برگزیت بدون توافق یا انتخاب بین برگزیت می یا ماندن در اتحادیه اروپا. این سوالات

مخالفان بر این عقیده‌اند که برگزاری فراندوم دوباره نه تنها موجب شکاف می‌شود، بلکه اقدامی غیر دموکراتیک است.

به عقیده آن‌ها این اقدام رأی دهندگان را به این فکر می‌اندازد که نظام تا به نتیجه مطلوب نرسد، دست از همه‌پرسی بر نمی‌دارد

نتایج به شدت متناقضی را پیش‌روی بریتانیای می‌گذارد.

حتی ممکن است یک همه‌پرسی چند گزینه‌ای برگزار شود و چنین احتمالی شرایط را پیچیده‌تر می‌کند. بوریس جانسون، کسی که از وزارت امور خارجه کابینه می استعفا داد و دلیل آن را اختلافاتش با می بر سر برگزیت عنوان کرده بود، تأیید کرده است که هفته پیش تعداد قانون‌گذارانی که خواهان برگزاری فراندوم دوباره هستند، افزایش یافته است و با این حال بر ضد چنین فراندومی سخن گفت.

او در روزنامه دیلی تلگراف نوشت: بدون توجه به نتیجه برگزاری همه‌پرسی دوباره (که من دلیلی برای برنده نشدن ایده ترک اتحادیه نمی‌بینم)، بازگشتن دوباره برای گرفتن نظر مردم برای شأن سیاسی نمایندگان تلخ و موجب بدنامی است و این در حالی است که آن‌ها نتیجه انتخابات اول را دریافت کرده‌اند. این مسئله سیاست‌مداران را دچار این تردید می‌کند که نتیجه انتخابات‌های آتی قابل اعتنا هست یا خیر.

مخالفان بر این عقیده‌اند که برگزاری فراندوم دوباره نه تنها موجب شکاف می‌شود، بلکه اقدامی غیر دموکراتیک است. به عقیده آنها این اقدام رأی دهندگان را به این فکر می‌اندازد که نظام تا به نتیجه مطلوب نرسد، دست از همه‌پرسی بر نمی‌دارد.

به عقیده دیگران، فراندوم دوباره ذاتاً اقدامی دموکراتیک است.

جی‌کی رولینگ، نویسنده کتاب هری پاتر و خواهان ماندن در اتحادیه می‌گوید: سخن می‌بینی بر اینکه رأی مردم منجر به براندازی قدرت مردم بریتانیا می‌شود، کاملاً بی‌معنا است. به نظر او چه کسی می‌خواهد به پای صندوق‌های رأی برود؟ چینی‌ها؟

کارولین لوکاس، قانون‌گذار حزب سبز، به واشنگتن پست گفت: به نظر من حق مردم است که فرصتی برای اصلاح نظریشان داشته باشند. دو سال قبل مردم هیچ چیز در مورد واقعیت برگزیتی که در مورد آن صحبت می‌کردند، نمی‌دانستند. حالا همه ما می‌دانیم همه نسخه‌های برگزیتی که به ما پیشنهاد می‌شود، کل کشور را فقیرتر می‌کند.

کارولین چیلز ۵۷ ساله، که روز چهارشنبه پرچم اتحادیه اروپا را بیرون دروازه‌های آهنین وست‌مینستر در هوا می‌چرخاند و منتظر بود تا ببیند آیا می در نهایت رأی اعتماد می‌گیرد یا خیر گفت: من خیلی گیج شده‌ام. واقعاً دوست دارم دوباره رأی‌گیری شود و در نهایت در اتحادیه باقی بمانیم، چرا که فکر می‌کنم خروج از اتحادیه یک فاجعه است.

از طرفی او نگران شکاف بیشتر در جامعه است و می‌گوید: اجرای دوباره همه‌پرسی شاید لزوماً کار درستی نباشد.